สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส21382
รับที่ : ธ14914/59 ส๒๖ ๑
วันที่ : 21 ก.ย. 59 เวลา: 11:07

ด่วนที่สุด
ที่ ศย ๐๑๖/๔๓๐๖๐

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๒๘๐๒ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. .... มาเพื่อดำเนินการ โดยขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควรเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. .... โดยมีข้อสังเกตบางประการ ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๓๒ (๑) และ (๒) ซึ่งเป็นการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินั้น ในเรื่องคำนิยามของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายความถึงผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นการกำหนดคำนิยามที่มีลักษณะกว้างและเห็นควรกำหนดคำจำกัดความของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีความชัดเจนรัดกุมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่จะถูกค้น โดยการกำหนดระดับตำแหน่งผู้ซึ่งรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวว่า ควรมีตำแหน่งเทียบเคียงได้กับข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสามในทำนองเดียวกับที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ให้คำจำกัดความถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ให้หมายความรวมถึงข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสาม ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ เป็นต้น

๒. การเข้าไปตรวจค้นตรวจสอบในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ ตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จึงเห็นควรให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล ทั้งนี้ บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญไทยเองก็ให้การรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔ ว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็น ...

ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้" โดยควรกำหนดให้การเข้าตรวจค้นต้องเป็นกรณีจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การกำหนดถ้อยคำเพิ่มเติมทำนองว่า "ในกรณีที่จำเป็นอย่างยิ่ง" พนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะมีอำนาจเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ ได้ เป็นการให้หลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นได้รัดกุมยิ่งขึ้น

๓. ในหมวด ๓ การอุทธรณ์ มีข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ที่กำหนดให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุดนั้น ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาได้เคยมีแนววินิจฉัยตีความว่าคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุดนั้นหมายถึงเป็นที่สุดในทางบริหารเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอธิคม อินทุภูติ)
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
ส่วนพัฒนากฎหมาย
โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑
โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑